

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR

STIFTELSEN BRITA MARIA RENLUNDS MINNE SR

2017

Allmänt

Stiftelsen Brita Maria Renlunds minne sr grundades den 3 oktober 1918 på basen av affärsmannen Karl Herman Renlunds testamente. Han var född 19.3.1850 och avled 18.2.1908. Sitt namn fick stiftelsen av Karl Hermans mor, Brita Maria Renlund. Årligen delar stiftelsen ut understöd i enlighet med de riktlinjer Karl Herman Renlund i sitt testamente fastställt.

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen har till ändamål:

- A. *Barnavård, avsedd att förbättra små barns vård utan avseende på vårdnadshavarnas nationalitet, religion eller språk.*
- B. *Att främja dagvården, skolmiljön samt välmående för barn och ungdom, vilka erhåller sin fostran och undervisning på svenska.*

Stiftelsens verksamhet omfattar företrädesvis städerna Helsingfors och Karleby men kan, efter styrelsens därom fattade beslut, utsträckas jämväl utanför dessa städer särskilt i Österbotten.

Stiftelsen förverkligar sitt ändamål genom att ge understöd till samfund eller institutioner som idkar i 1 momentet avsedd verksamhet, genom att själv bedriva sådan verksamhet eller genom att stöda eller förbättra utbildningen eller verksamhetsförutsättningarna för personer som handhar i 1 momentet avsedd verksamhet i hela Finland.

Stiftelsens organisation

Stiftelsens angelägenheter handhas av styrelsen till vilken år 2017 har hört (inom parentes året då ledamoten är i tur att avgå den 31.12.)

- Laila Andersson, ordförande (2020)
- Harriet Ahlnäs, viceordförande (2020)
- Maria Björkgren-Vikström (2018)
- Heidi Lithén (2019)
- Ulrika Eur-Nyholm (2017)
- Michaela Skrabb (2019)
- Birgitta Åberg (2018)

Då Ulrika-Eur önskade avgå, valdes på höstmötet 27.11.2017 till ny styrelsemedlem från ingången av år 2018, Ann-Sofi Palin. Dessutom beslöt styrelsen på samma möte att utöka antalet styrelsemedlemmar och valde Mia Holmbäck in som ny medlem. Styrelsen återvalde Laila Andersson till ordförande och Harriet Ahlnäs till viceordförande.

Gun Sandberg-Wallin fungerar fortfarande som verkställande direktör för stiftelsen.

Till stiftelsens finansråd har till och med 31.8.2017 hört

- Mikael Paul och
- Magnus Öhman

Styrelsen beslöt på sitt möte 4.8.2017 att bilda ett finansutskott och anställa en finansdirektör under hösten 2017 och därmed avsluta finansrådets verksamhet. Från och med oktober månad bildades finansutskottet med två styrelsemedlemmar av vilka Michaela Skrabb är ordförande, Ann-Sofi Palin är medlem från 1.1.2018 och 3 externa medlemmar, Kristian Gerkman, Ronny Viljanen, och Magdalena Lönnroth. Finansdirektör John Juslin som började sitt arbete i stiftelsen 1.11.2017 är föredragande för utskottet och stiftelsens ordförande och Vd har rätt att närvara.

Placeringsverksamheten sköts på basen av fastställd placeringsplan. Den senaste placeringsplanen har fastställts av styrelsen 05.03.2018 och finns publicerad på stiftelsens hemsidor.

Som stiftelsens revisorer verkar CGR Rabbe Nevalainen och CGR Bengt Nyholm och som dessas suppleanter CGR Mikael Holmström och CGR Anders Svennas. Revisorerna utses av Svenska folkskolans vänner för två år i taget.

Stiftelsens utdelning

För att förverkliga stiftelsens ändamål utdelar stiftelsen medel. Utdelningen av stiftelsens medel följer stiftelsens stadgar och görs i enlighet med testamentet och av styrelsen fastställda principer för utdelning, vilka preciserar de tidigare nämnda. Principerna har senast uppdaterats 2.8.2016. Då stiftelsens syfte är att stöda barn och ungdomar ges i huvudsak inte understöd för personer som fyllt 18 år. Personliga understöd beviljas inte direkt av stiftelsen, ej heller i normalfall understöd till statliga eller kommunala enheter.

Stiftelsen beviljar emellertid indirekt årligen 150 000 € i understöd till studeranden. Dessa medel delas ut via Svenska Studiefonden ("studiefonden") till alla andra stadiet svenskspråkiga utbildningar i Finland. Studiefonden är ett samprojekt med Svenska kulturfonden, Svenska folkskolans vänner, Lisi Wahls stiftelse och Konstsamfundet. Direktiven på vilka grunder understöden kan delas ut till studeranden har godkänts av

stiftelsens styrelse och har delgetts berörda läroinrättningar. Studiefonden redovisar årligen hur understöden har delats ut.

Styrelsen fattade beslut om utdelning av sammanlagt 9,5M€ (år 2016 11,9 M€). De största enskilda understöden gavs till Helsingfors universitet 1M€ och Åbo Akademi 1 M€.

I övrigt fick följande tio organisationer de största understöden av stiftelsen: Barnavårdsföreningen i Finland r.f., Finlandssvenska Marthaförbund, Förbundet De Utvecklingsstöddas Väl r.f., Föreningen Luckan Karleby stad, Natur och Miljö r.f., Konstuniversitetet, Niilo Mäki institutet i Jyväskylä, Samfundet Folkhälsan, och Svenska Studiefonden.

Det sammanlagda beloppet som utbetalades åt dessa var 2 352 717€.

En fullständig lista över alla mottagare av understöd finns publicerad på stiftelsens hemsida.

Stiftelsekoncernen har nu 29 bostäder i Helsingfors som hyrs ut åt lärare och dagvårdspersonal, d.v.s. åt personer inom stiftelsen målgrupp. Därtill har Stiftelsen en lägenhet som används som övernattningslägenhet för styrelsemedlemmarna.

Stiftelsens ekonomi

Stiftelsekoncern

Stiftelsen tillgångar är i huvudsak direktägda. Stiftelsen har dessutom bestämmanderätt i följande fem fastighetsbolag, d.v.s. de hör till stiftelsens koncern:

Fastighets Ab Victoria 3, ägarandel 87 %, är ett vanligt (d.v.s. icke ömsesidigt) fastighetsaktiebolag, vilket äger ett hyreshus med sammanlagt 27 lägenheter på Busholmen i Helsingfors. Detta bolag har erhållit statsgaranterat räntestödslån för byggande av hyreshus (s.k. ARA lån). Stiftelsens 23 hyresbostäder hyrs från och med 1.12.2016 av personer vilka hör till stiftelsen målgrupp.

Kiinteistö Oy Runeberginkatu 43, ägarandel 70 %, är ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag, som äger en kombinerad affärs- och bostadsfastighet i Helsingfors. I denna fastighet finns sex bostadslägenheter vilka hyrs av personer vilka hör till stiftelsens målgrupp, medan affärslokalerna uthyrs på den fria marknaden.

Fastighets Ab Torgvägen 3, intressebolag, ägarandel 50 % är ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag som äger en affärsfastighet i Kyrkslätt. Bolagets lägenheter hyrs ut på den fria marknaden.

Fastighets Ab Svenska Gården i Hyvinge, intressebolag, ägarandel 35,35 %, är ett ömsesidigt fastighetsaktiebolag som äger en skol- och daghemsfastighet i Hyvinge som hyrs ut till kommunen.

Fastighets Ab Svenska Gården i Lahtis, intressebolag, ägarandel 33,33 %, är ett fastighetsaktiebolag som äger en skolfastighet i Lahtis. Fastigheten hyrs ut till staden för skol-och daghemsverksamhet efter att den blir renoverad under 2018.

Fastighets Ab Svenska Gården i Lahtis grundades under räkenskapsåret; för övrigt har inga förändringar skett i koncernstrukturen. Lånen som dotterbolagen upptagit kommer i sin helhet från finansieringsinstitut vilka inte hör till stiftelsekoncernen. Siffrorna nedan och i övrigt i bokslutet avser moderstiftelsen, om inte annat är uttryckligen sagt.

Stiftelsens förmögenhet

Under de två senaste åren har placeringsförmögenhetens marknadsvärde och fördelning mellan olika tillgångslag sett ut enligt följande:

Marknadsvärde 31.12	2017	%	2016	%
M€				
Aktierelaterade tillg.	292,4	80,7 %	263,7	76,7 %
Räntemarknad	18,1	5,0 %	15,9	4,6 %
Private Equity	11,9	3,3 %	8,6	2,5 %
Fastighetstillgångar	40,1	11,0 %	55,8	16,3 %
Summa	362,5		344,0	

Marknadsvärdet på stiftelsens placeringsförmögenhet ökade under 2017 med 5,5 % och uppgick den 31.12.2017 till 362,5 M€ (2016, 344 M€). Kassatillgångar och resultatregleringar har inte beaktats i denna uppställning.

Då marknadsvärdet beräknas värderas de enskilda placeringarna till marknadsvärde. I händelse att marknadsvärdet är lägre än anskaffningsvärdet har nedvärdering skett. Aktier i fastighetsbolag har normalt inte omvärderats. Då skäl funnits har extra nedskrivning gjorts på dylika aktier i fastighetsbolag, bland annat år 2014.

Av aktierelaterade tillgångar (direkt ägda börsaktier och aktiefonder) är ca 30 % noterade i Finland, 48 % i övriga Europa, 10 % i Nordamerika medan resterande aktier är noterade i övriga delar av världen

Räntetillgångarnas andel av förmögenheten har varit låg under flera år pga det låga ränteläget. Under de senaste åren har alla nyinvesteringar i dylika tillgångar gjorts i

räntefonder. Andelen lån till enskilda bolag har därmed konsekvent minskats och den 31.12.2017 innehade stiftelsen inga direkta masskuldebrev.

Private Equity placeringar sköts främst genom det delägda bolaget Ab Kelonia Oy. Avkastningen på dessa placeringar har varit tämligen goda. Internräntan sedan stiftelsen inledde sina placeringar via Kelonia är 9,6 %. Under år 2017 gavs nya placeringsförbindelser för investeringar i Private Equity om sammanlagt 4,5 miljoner euro.

Bland fastighetstillgångar har strategin varit att minska på fastighetsaktier i affärsfastigheter och i stället införskaffa främst fastighetsfonder. I och med att stiftelsens innehav av fastighetsaktier främst finns i äldre fastigheter har inte dessa lägenhetens utrustning alla gånger varit helt lämpliga för uthyrning till kontor.

Under början av år 2016 sålde Forum Fastighets Kb det sk Forumkvarteret i Helsingfors till Sponda Abp. I samband med detta ombildades Forum Fastighets Kb till ett aktiebolag, Mercator Invest Ab, vilket bolag införskaffade sammanlagt drygt 28 % av Sponda Abp:s aktiekapital och Mercator Invest blev stiftelsens största innehav. År 2017 såldes Sponda Abp till Blackstone och Mercator Ab distribuerade försäljningsintäkterna vidare till sina ägare, vilket för stiftelsens del ledde till exceptionellt höga dividendinkomster under räkenskapsåret och en minskning i exponeringen mot fastighetsmarknaden.

Stiftelsens fem till marknadsvärdet största innehav var vid årsskiftet, aktier i Novo Nordisk (marknadsvärde 11,6 M€), aktier i Sampo A (11,5 M€), Wärtsilä (11,2 M€), Kone (10,8 M€) och Nordea Pro Stable Return (8,5 M €). Det sammanlagda marknadsvärdet för de 5 största innehaven av stiftelsens hela förmögenhet var cirka 53,6 M€, eller ca 14,4 % av stiftelsens förmögenhet. De tio största innehaven utgör tillsammans klart under 100 M€ och stiftelsens förmögenhet är därmed väl diversifierad. I och med att förmögenheten är diversifierad är risken för att en enskild placering skall kullkasta stiftelsens ekonomi obetydlig.

Nedskrivningar sker normalt på aktier, fondandelar och ränteinstrument då marknadsvärdet för ifrågavarande värdepapper är lägre än anskaffningsvärdet. I händelse att sagda värdepapper senare återfår värde, sker en "förändring av nedskrivningen" dvs. värdet återförs, dock högst till anskaffningsvärdet. Fastighetsrelaterade tillgångars värde justeras normalt inte, men ovan relaterade utmaningar inom fastighetssektorn har medfört att nedskrivningar på individuella fastighetsaktier gjorts under åren 2013 och 2014.

Arvoden, närstående och kostnadsstruktur

Stiftelsen har erlagt arvoden till ledamöterna i styrelsen och finansrådet enligt följande principer:

Årsarvoden: Ordförande i styrelsen 15 000 euro, viceordförande 10 000 euro, ledamöter i styrelsen 7 000 euro. Medlemmar i finansrådet 8 000 euro.

Mötesarvoden: För ordförande i styrelsen, ledamöter i styrelsen och medlemmarna i finansrådet samt finansutskottet 400 euro per möte.

Sammanlagts har år 2017 i arvoden erlagts till ledamöterna i styrelsen 119 264,97 euro (2016, 72 808,50), till ledamöterna i finansrådet 63 868 euro (2016 113 200), till finansutskottet 6 000 euro och löner till övriga anställda 180 420 (2016 190 932,00). Härtill har stiftelsen betalat revisionsarvoden om 16 370,93 euro (2016, 13 648,40). I koncernen var de sammanlagda revisionsarvodena 18 776,53 (2016 15 136,40). Arvodena utgör därmed sammanlagt cirka 1 promille av förmögenhetens marknadsvärde.

Såsom är sagt ovan, erlägger stiftelsen direkta understöd endast åt samfund. Ingen människa som är närstående (såsom denna term är definierad i Stiftelselagen) har bestämmandeinflytande i något samfund som erhållit understöd från stiftelsen. Ifall en styrelsemedlem eller VD är medlem eller är med i ett samfunds styrelse som ansökt om understöd av stiftelsen, har vederbörande alltid jävat sig i stiftelsens styrelse och inte deltagit i behandlingen av ansökan överhuvudtaget.

Stiftelsen har inte heller vidtagit några andra åtgärder vilka skulle ha betytt att närstående skulle ha fått helt eller delvis vederlagsfria ekonomiska fördelar. Inte heller har stiftelsen beviljat närstående lån, ansvar eller ansvarsförbindelser.

Två familjemedlemmar till närstående hyr bostad av stiftelsekoncernen. Dessa personer hyr bostäderna enligt samma kriterier och betalar motsvarande hyra som andra som hyr bostäder i samma fastigheter.

Stiftelsen köper bokförings- och andra tjänster av utomstående.

Framtidsutsikter

De globala ekonomiska utsikterna för innevarande och nästa år är goda och enligt IMF:s prognos i april 2018 har den globala ekonomiska tillväxten som började i medlet av 2016 stärkts ytterligare, vilket tillsammans med rimliga värderingsnivåer stöder stiftelsens direkta och indirekta aktieplaceringar. Eventuella kortvariga svängningar i marknadspriserna eller dividenderna äventyrar inte stiftelsens möjligheter att hålla utdelningen av understöd på de senaste årens nivåer. Stiftelsen kommer uppskattningsvis att dela ut knappa 10 M€ i understöd år 2018.

Stiftelsen fyller 100 år 2018 och hade sedan augusti 2015 fram till den 31.12.2016 anställt en forskare på heltid och från år 2017 enligt timdebitering för att skriva en historik över Karl Herman Renlund, som grundat stiftelsen. Historiken planeras utkomma i september 2018.

Stiftelsen har tillsammans med två andra sammanslutningar erhållit en tomtreservering på Busholmen i Helsingfors. Dessa tre sammanslutningar har tillsammans med sakkunniga gjort en förhandsstudie om ekonomiska och tekniska förutsättningar att bebygga tomten.

Stiftelsens avsikt är att på tomten låta uppföra ett ARA-belånat hyreshus, där bostäderna hyrs ut åt personer vilka är verksamma inom stiftelsens målgrupp.